

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ГЛАВЕН ПРОКУРОР

З А П О В Е Д

№. АС-1161

София, 15.04.2014 г.

ОТНОСНО: Въвеждане на Указания относно организацията на работа и осъществяването на контрол за законосъобразност от ПРБ при провеждане на избори и референдуми

С цел създаване на необходимата организация в ПРБ за ефективно противодействие и разследване на престъпления против политическите права на гражданите, свързани с изборния процес, както и за осъществяване на контрол за законосъобразност,

във връзка влезлите в сила на 05.03.2014 г. изменения и допълнения на Наказателния кодекс и нов Изборен кодекс,
и основание чл. 138, т. 1 и т. 4 от Закона за съдебната власт,

З А П О В Я Д В А М :

1. Утвърждавам Указания относно организацията на работа и осъществяването на контрол за законосъобразност от Прокуратурата на Република България при провеждане на избори и референдуми.

2. Отменям Методически указания относно организацията и осъществяването на контрол за законосъобразност от Прокуратурата на Република България при провеждане на избори, издадени от главния прокурор с изх. № 135 от 21.03.2013 г.

3. Възлагам контрола по изпълнение на заповедта на заместника на главния прокурор, отговарящ за дейността на отдел 01 „Специализиран“ във ВКП.

4. Настоящата заповед, ведно с утвърдените указания, да се публикуват на Ведомствения информационен сайт на ПРБ.

ГЛАВЕН ПРОКУРОР:
СТИРЦАРОВ/

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ГЛАВЕН ПРОКУРОР

УКАЗАНИЯ

**относно организацията на работа и осъществяването
на контрол за законосъобразност от
Прокуратурата на Република България
при провеждане на избори и референдуми**

Настоящите указания уреждат организацията на работа на органите на прокуратурата и осъществяването на контрол за законосъобразност при провеждане на избори и референдуми. Указанията се прилагат при всички видове избори по смисъла на чл. 2 т. 1-6 от Изборния кодекс /ИК/, както и за референдумите по смисъла на чл. 3 ал. 1 т. 1 от Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление.

I. Извършване на проверка и разследване

1. Предвид необходимостта от гарантиране в максимална степен на политическите права на гражданите и провеждане на изборен процес в съответствие с изискванията на закона, проверките и разследванията за престъпления по чл. 167–169г от Наказателния кодекс /НК/ се извършват с максимална бързина.

2. При наличие на установените от закона основания проверките за посочените престъпления следва да се осъществяват в най-кратък срок, по възможност не по-дълъг от 48 часа.

3. Наказателните производства трябва да започват поначало като бързи /Глава двадесет и четвърта от НПК/ или незабавни /Глава двадесет и пета от НПК/ и да се образуват по общия ред, само когато няма възможност за провеждане на бързо или незабавно производство.

4. Дежурните и наблюдаващите прокурори следва да получават актуална информация за постъпилите сигнали в териториалните структури на МВР и ДАНС за престъпления по чл. 167–169г НК. При необходимост се дават конкретни указания. Материалите се изискват за произнасяне по същество без отлагане.

5. Всички кандидати в изборите имат качество на длъжностни лица по смисъла на Наказателния кодекс за времето от регистрирането на

кандидатските листи до обявяване на резултатите от изборите /чл. 159 ал. 1 ИК/ и неприосновеност, съобразно чл. 160 ИК, освен в случаите на ал. 4. Когато е необходимо да се задържи и/или привлече като обвиняем даден кандидат, прокурорът и разследващите органи процедират максимално бързо. В случаите на чл. 160 ал. 1 ИК дежурните и наблюдаващите прокурори изпращат незабавно на главния прокурор материалите /както по електронна поща, така и на хартиен носител/, ведно с мотивирано предложение за изготвяне от негова страна на искане до Централната избирателна комисия /ЦИК/. Това се изисква и за придвижването на материалите в хипотезата на чл. 160 ал. 2 ИК – за незабавно уведомяване на ЦИК, което също се извършва от главния прокурор.

6. Когато установи, че постъпилият в прокуратурата сигнал съдържа данни само за нарушения по смисъла на чл. 470–495 от ИК, прокурорът издава постановление за отказ да се образува досъдебно производство, което ведно със сигнала изпраща на компетентния орган за действия по реда на чл. 496–498 от ИК. В придружителното писмо или в самото постановление изрично се указва, че прокуратурата трябва да бъде уведомена за предприетите действия и взетите решения в конкретен срок.

7. Във всеки случай на отказ да се образува досъдебно производство, се уведомява подателя на сигнала, като му се указва възможността за обжалване.

8. В хода на проверка и разследване не се изискват публично достъпни документи, които могат да се набавят от съответните интернет страници, освен когато са предмет на документно престъпление.

Публично достъпни са заявлениета за образуване на избирателни секции извън страната /чл. 16 ИК/, списъците на лица извън страната, които имат право да гласуват /чл. 32 ИК/, удостоверенията за гласуване на друго място /чл. 35 ИК/, списъците на заличени лица /чл. 39 ИК/, избирателните списъци, вкл. с отразените в тях поправки /чл. 44 ИК/, списъците на наблюдатели, застъпници и други документи, за които е предвидено публично оповестяване на интернет страниците на Централната избирателна комисия /вж. и чл. 54 ИК/, на районните, общинските или секционните избирателни комисии, Министерството на вътрешните работи, Министерството на регионалното развитие, общините или на други органи и институции, участващи в изборния процес.

При необходимост от приобщаване на материали, които са предмет на документно престъпление, те се изискват официално от институциите или се изземват по реда на НПК.

9. Извън досъдебното производство, за престъпления по чл. 167 ал. 3 и 4 и чл. 169г НК, исканията за СРС се внасят от окръжните прокуратури съобразно правомощията им по чл. 13 ал. 1 т. 6 ЗСРС.

10. В работата си по проверки и разследвания за престъпления по чл. 167–169г НК, прокурорите и разследващите органи следва да съобразяват и:

10.1. Относимите към провеждани избори или референдум решения на Конституционния съд на Република България като: Решение № 4/1997 г. по к. д. № 29/1996 г.; Решение № 2/2010 г. по к. д. № 10/2009 г.; Решение № 5/2013 г. по к. д. № 13/2013 г.; Решение № 13/2013 г. по к. д. № 14/2013 г. и др.

10.2. Разпоредбите на Изборния кодекс /в сила от 05.03.2014 г./, актовете и другите документи, издадени от Централната избирателна комисия.

10.3. Измененията /в сила от 05.03.2014 г./ в разпоредбите на Глава трета, Раздел III от Особената част на НК /вкл. чл. 168а/.

10.4. Всички изменения /последни в ДВ, бр. 111 от 27.12.2013 г./ в Закона за специалните разузнавателни средства;

10.5. Относимата съдебната практика.

II. Задължения на административните ръководители

11. Административните ръководители на окръжните и районните прокуратури:

11.1. Организират работата в деня на провеждане на изборите или съответно в деня за референдум.

11.2. Осигуряват условия за възможността граждани и организации да подават до прокуратурата сигнали и жалби, свързани с изборния процес, вкл. чрез публично оповестяване на телефони за връзка с прокуратурите.

11.3. Вземат нужните мерки за срочни и законосъобразни действия и по преписките и наказателните производства.

11.4. Упражняват надзор за правилно и точно отразяване на данните в хода на кореспонденцията с висшестоящите прокуратури.

11.5. Дават дежурство в деня на провеждане на избора за осъществяване на посочените по-горе функции.

11.6. Провеждат предварителни срещи със съответните ръководители на МВР и ДАНС за координиране на организацията на работа.

11.7. Изготвят графици за дежурства, които изпращат не по-късно от 7 /седем/ дни преди деня за провеждане на избора или референдума на ВКП, на съответните районни избирателни комисии и органите на МВР и ДАНС.

Дежурството е присъствено и обхваща предизборния ден и деня на изборите /референдума/. В предизборния ден дежурството е за времето от 08.30 до 18.00ч. В деня на изборите дежурството съвпада с началото на изборния ден, както е обявен от закона и приключва един час след обявяването от ЦИК на края на изборния ден.

III. Представяне на обобщена информация

12. До официалното обявяване от ЦИК на окончателните изборни резултати /респ. на резултатите от проведен референдум/, наблюдаващите прокурори от районните и окръжните прокуратури следва да представят ежедневно на апелативните прокуратури данни за образуваните преписки и досъдебни производства, вкл. за съдебните и прокурорските актове по същество. Сроковете и начинът за представяне на данните /справки на хартиен или електронен носител; използване възможностите на УИС и др./, се определят от съответния апелативен прокурор така, че да бъдат гарантирани тяхната достоверност и проверяемост.

12. Информацията за всеки апелативен район се обобщава от апелативните прокуратури, след което се изпраща на ВКП, както следва:

13.1. В деня на провеждане на избор или на референдум апелативните прокуратури актуализират поне два пъти справките си за ВКП.

13.2. След обявяване на изборните резултати, информацията се актуализира веднъж месечно до края на първото тримесечие след изборния ден. След това актуализацията се извършва веднъж на три месеца. Представят се данни относно: общ брой на образувани преписки, образувани досъдебни производства, брой на задържаните под стража лица, брой на осъдените лица и наложените наказания, брой на наказателните производства по чл. 167 ал. 3 и 4; чл. 168а и чл. 169 НК. Данните подлежат на актуализация всяко тримесечие до приключване на наказателното производство.

14. Цялата кореспонденция се осъществява само по електронен път, освен при обективна невъзможност или когато преписката съдържа класифицирана информация.

15. На отчитане по същия ред подлежат преписките и делата за други престъпления /извън тези по чл. 167–169г НК/, свързани с изборния процес, когато:

- а) престъпленията са извършени от кандидати в избори по чл. 2 т. 1-4 ИК;
- б) преписката или делото са образувани по сигнал от Сметната палата;
- в) досъдебното производство е взето на специален надзор.

IV. Организация на работата във ВКП

16. Към Върховната касационна прокуратура може да се създаде Национално междуведомствено звено, чийто функции и правомощия се определят със съвместна заповед на главния прокурор, министъра на вътрешните работи и председателя на ДАНС.

17. Във Върховната касационна прокуратура се формира дежурно звено от прокурори и служители, които се определят поименно със заповед

на главния прокурор. Звеното осъществява дежурство при условията на т. 11.7.

18. Въпросите по организацията и прилагането на настоящите указания се решават от наблюдаващия /дежурния/ прокурор със съдействието на съответния административен ръководител. При необходимост, се търси съдействие от горестоящите прокуратури и дежурното звено във Върховната касационна прокуратура.

V. Предоставяне на информация

19. Информацията по заведени сигнали, преписки и наказателни производства за престъпленията, посочени в обхвата на настоящото указание, се предоставя на заинтересуваните лица и медиите по установения ред. В изборния ден обобщена информация се дава чрез пресцентъра на Прокуратурата или от говорителя на главния прокурор.

20. До официалното обявяване на изборните резултати от ЦИК, публично предоставената информация от прокуратурата не следва да съдържа данни за политическа принадлежност на лица, както и за партии и коалиции.

Настоящите указания се издават на основание чл. 138 т. 4 от Закона за съдебната власт.

ГЛАВЕН ПРОКУРОР:

/СОТИР ЦАЦАРОВ/

